

בבא בתרא פג

משה שווערד

1. רשב"ם מסכת בבא בתרא דף פב עמוד ב

ועד ח' אמות – [1] ולא עד בכלל.

ועד ט"ז - ולא ט"ז בכלל.

2. ספר שערים מצויינים בהלכה

מארבע אמות ועד שמונה. פרשב"ם ולא עד בכלל. וכן למ"ד מח' ועד ט"ז, ג"כ לא ט"ז בכלל. וכ"כ בחי' הר"י מיגש. ונ"ל הטעם עפ"י מה דאיתא במס' חולין (נה). כל שיעורי חכמים להחמיר חוץ מכגריס של כתמים. אבל ראיתי ברשב"א ובריטב"א דילפינן מסוגיא דכלאים עי"ש. אבל בתוס'

3. חידושי הרשב"א מסכת בבא בתרא דף פב עמוד ב

ועד שש עשרה אמה, פי' עד ולא עד בכלל, וכן פיר"ש ור"ח ז"ל וה"ר יהוסף הלוי אבן מיגש ז"ל והראיה שהרי למדוה בגמ' מכלאים וכדאמר ליה אביי לרב יוסף לא תפלוג עליה דרב נחמן דתנן מתני' כותיה ובההיא מתני' תניא מעשה בצלמון באחד שנטע כרמו ט"ז אמה על ט"ז אמה והיה הופך שער שתי שורות לכאן ונטע את הניר אלמא כל שהוא נטוע שש עשרה מפוזרין הן, וקשה קצת דהא בריתא דמסייעינן מינה לרבא תניא כמה יהו מקורבין ד' אמות כלומר ולא מקורבין יתר מכאן וכמה יהו מרוחקין כלומר שיהא להן קרקע ושאינן נקראין מפוזרין שש עשרה אמה, אלמא אפי' במרוחקין שש עשרה אמה יש להן קרקע דהתם לא קתני עד, [2] ולפיכך נראה כדברי רבינו יצחק הזקן ז"ל שפירש דחלוק יש בין קנייה לכלאים דלגבי מקח שש עשרה כלמטה מפני שהן אמות מצומצמות ולגבי כלאים שש עשרה כלמעלה מפני שהן שוחקות וכדאיתא בריש פ"ק דעירובין (ג' ב'):

4. תוספות מסכת בבא בתרא דף פג עמוד א

אפי' הכי מעשה רב - ואם תאמר ממעשה אין להוכיח כלום דשמא ביותר מח' נמי היו מתירים ומעשה שהיה כך היה וי"ל דסברא הוא דעל פי חכמים עשו וכל מה שהיו יכולין להתיר לו התירו.

5. רש"ש מסכת בבא בתרא דף פג עמוד א

וא"ת כו'. הרשב"ם לעיל ד"ה והתירוה יישב קושיא זאת:

6. ספר דבר יעקב

שהיה כך היה – הרש"ש כתב דלפי מש"כ הרשב"ם לעיל מתורץ קושית תוס', דהרשב"ם פירש שהפך שער שתי שורות לצד אחד כיון שבלא זה לא התירו לו לזרוע, ואף שאיכא בלא זה ח' אמות מ"מ אינו רשאי לזרוע עד שיהיה ט"ז אמות. והתוס' י"ל דלמדו כמו הר"ש [הנ"ל פב: אות י] שלא משום איסור הפך השער לצד אחד, אלא כך היה דרכו להניח שורה אחת בור, כדי שתוציא יותר פירות לשנה הבאה.

אפ"ה מעשה עדיף. פי' דאם מצינו שעשו כן למעשה, יש יותר לסמוך עליה. ומכאן יש ראייה למה שהבאנו בקונט' תורת הלימוד וההוראה (אות ח) מדברי תשו' הר"י מיגש (סי' קיד) ומובא בברכי יוסף (חו"מ סי' ח סק"ג) דאיש שראה הרבה תשובות הגאונים ופוסק עפ"י דבריהם, יותר משובח מאותם המדמים להורות מן התלמוד, שפעמים רבות טועים בדמיונם. ועי' בדברינו לעיל (סה. ד"ה הלכתא). ועוד נראה דאם נשאל להלכה למעשה יש לזה יותר סייעתא דשמיא, וכן מקובל שכך אמר רבינו הגודע ביהודה לבית דינו בפראג, משא"כ אם נשאל להלכה ולא למעשה. ובהדיא כתב בתשו' מהרי"ל (סי' עב) דיותר יש לסמוך על התשובות שהיו הוראה בשעת מעשה, מאותן שפסקו שלא בשעת מעשה. ועי' בדברינו לקמן (קל:).

הקשו התוס', מאי הוכחה היא, שמא ביותר מח' אמות נמי היו מתירים, ומעשה שהיה כך היה, ותירצו דסברא הוא דעפ"י חכמים עשו, וכל מה שהיו יכולין להתירו לו התירו. ומבואר מזה דאם בא שאלה לפני הרב, צריך הוא להתאמץ להתירו. ומזה נ"ל מקור למה שהבאנו בקונט' תורת הלימוד וההוראה (אות כה) מדברי השאלת יעב"ץ (ח"ב סי' קמו) בזה"ל, ומצינו בפוסקים רבו כמו רבו שחוזרים על כל צדדי הקולות כל מה שאפשר, ולא הכבירו משא החומרות על הרבים כו'. וכזה כתבנו בשמ"ב (ח"ד סי' קנג) בהקדמה לה'

נדה, דבמס' ברכות (ד.) איתא, שאמר דוד המלך ע"ה, ואני ידי מלוכלכות בדם בשפיר ובשליא כדי "לטהר" אשה לבעלה. ובתשו' נודע ביהודה (מהד"ק יו"ד סי' מג) כתב על זה, דיש יותר שבח לטהר מלטמא, ועי"ש שהארכנו בזה. ובש"ך (יו"ד סוס"י רמב) כתב, כשם שאסור להתיר את האסור, כך אסור לאסור את המותר, אפי' כשאין הפסד, דעפ"י הרוב הוא חומרא דאתי לידי קולא. וכן בשאלת יעב"ץ (ח"ב סי' קנ) מזהיר על זה, דגורמים בזה מכשולות בגופי איסורי תורה, כמו שאמרו חז"ל האוסר את המותר סופו להתיר את האיסור. ונראה דכוונתו על הירושלמי המובא בתוס' במס' ע"ז (מ. ד"ה אמר) דרנב"ר אמר לפני שמואל על דג טהור שהוא טמא, וא"ל שמואל לא ביש לי דאמרת על טהור טמא, אלא סופך לומר על טמא טהור. ועי' בשו"ת תשובה מאהבה (ח"א סי' קפא) דאם מיקל שלא כדין הרי חטא בין אדם למקום ושב ורפה לו, אבל אם מחמיר שלא כדין הרי חטא בין אדם לחבירו וצריך לרצות את חבירו. ועי' ברמב"ם (דעות פ"ג ה"א) שכתב, כך אמרו חכמים [עי' ירושלמי נדרים פ"ט ה"א] לא דיך מה שאסרה תורה אלא אתה אוסר עליך דברים אחרים. ועי' בדברינו במס' ביצה (ב. ד"ה כח דהיתרא). וע"ע מה שכתבנו בקונט' תורת הלימוד וההוראה (אות כו) דע"י שמחמיר בקלות הוא מיקל בחמורות. ועי' בענין כזה בדברינו לעיל (עט. ד"ה כל הפורש).

מפוזרין כו' רצופין כו'. עי' ברשב"ם החילוק בין מפוזרין לרצופין. ודרך אגב אביא מה שכבר הבאנו בשמ"ב קונ"א (ח"ב סי' צו סק"א) דבפמ"ג (א"א או"ח סי' תקסב סק"ב) כתב, דבשבת דוקא צריכין שיהיו הג' כוכבין רצופין, והיינו משום תוספת, אבל בתענית אפי' תשעה באב די גם כשהן מפוזרין. וצ"ב מהו בגדר רצופין ומהו בגדר מפוזרין. ובקצה המטה (סי' תר ס"ק טו) הביא בשם מרן הגה"ק משינאווא דרצופין היינו כשנושא ראשו לרקיע, ובהבטה אחת רואה כל השלשה

כוכבים, אבל אם צריך להרכין ראשו לכאן ולכאן עד שימצאם היינו מפוזרין. והבאנו לזה קצת סמך ממש"כ רש"י עה"כ (וישלח לב-יז) "ורוח תשימו בין עדר לעדר", דמלא עין הוא בכלל ריוח. ועכ"פ ענין מפוזרין ורצופין יש לדון בכל מקום לפי ענינו.

9. ספר דבר יעקב

ח] הרי זה קנה לא את הקרקע ואת האילנות שביניהם – הרשב"ם מפרש אילנות קטנים. וכוונתו דלכאורה קשה אם יש אילנות ביניהם א"כ מתמתם נעשה רצופין, ואין בין האילנות ד' אמות ולא קנה קרקע, ולכן מפרש שמירי בקטנים. וכן מפרש ר' יונה דמירי בשתילים שלא חשיבי לשוויי האילנות לרצופין. עוד מבאר ר' יונה, וכן מבארים התוס' [לעיל עב.]. שהכוונה שהיה ביניהם אילנות סרק, וכדאיתא להלן שאם עלה ביניהם ארז, שהוא אילן סרק, קנה הארז, ואינו מצטרף לעשות האילנות לרצופין.

הרמב"ם [מכירה כד-א] כתב המוכר ג' אילנות אפ' היו ג' נטיעות קטנות קנה קרקע. וכתב המ"מ דהא אילנות סתם שנינו במשנה לא שנו גדולים ~~הא שנו קטנים~~. והטור [סימן רטז] כתב שהרמב"ם ~~היה ב' ר' יונה שסובר שמהמת נטיעות קטנות~~

לית ליה קרקע. והב"ח מקשה לפי הרמב"ם למה אין הנטיעות הקטנות שביניהם ממעטים את השיעור ונעשה רצופין שלית ליה קרקע. ותירץ דהרמב"ם מפרש כמו התוס' שמירי בנטיעות סרק.

הריטב"א מביא את הפירוש של ר' יונה שמירי בנטיעות קטנות. וי"מ שמירי כשמכר ג' אילנות מסוימים, קנה כל האילנות שביניהם אפ' גדולים, ואין האילנות שביניהם חשיבי הפסקה. ונראה דס"ל כיון שסיים ג' אילנות מסוימים, אין שאר האילנות נחשבים, ואינם יכולים לעשות את הג' אילנות לרצופין.

10. ספר דבר יעקב

ט] בעי רב ירמיה כשהוא מודד ממקום קצר הוא מודד או ממקום רחב הוא מודד וכו' ת"ש דתנן הארכובה שבגפן וכו' – יש כאן ג' שיטות. א. לפי הרשב"ם נפשט שמודד מן הבינוני, וכ"כ הרמ"ה. וק"ק שלפי הרשב"ם נפשט צד שלישי [מן הבינוני], שלא הזכר בבעיה.

ב. לפי התוס' נפשט שמודד ממקום הרחב, וכ"כ הרמב"ן ור' יונה וכן פוסק הרמב"ם [מכירה כד-ד]. והכס"מ מבאר דהרמב"ם מפרש כמו התוס' ותמה על המ"מ שמביא את פירוש הרשב"ם.

ג. ר' גרשום [הובא להלן אות י] פירש שנפשט שמודד מן הקצר.

11. ספר דבר יעקב

יב] בעי רב פפא מכר לו שנים בתוך שדהו ואחד על המיצר מהו וכו' תיקו – הרי"ף והרא"ש כתבו דמספק לא קנה קרקע, דקיי"ל כל תיקו דמונא חומרא לתובע וקולא לנתבע. גם הרמב"ם [מכירה כד-ד] כתב בכל האופנים שהוזכרו בגמ' שלא קנה קרקע.

וכתב המ"מ דאף שדרכו של הרמב"ם לפסוק בכל תיקו של ממון, ואם תפס אין מוציאים ממנו, לגבי קרקע לא שייך תפיסה דבחזקת בעליה עומדת. והאו"ש כתב שאפ' אילו היה מטלטלין לא היה מועיל תפיסה, דכיון שהוי ספק באומדנא האם מכר קרקע, היה על הלוקח לפרש כוונתו, ואם לא פירש, כוונתו לקנות רק מה שברור לחכמים שמכור עם האילנות [והפסיד הקרקע בתורת ודאי].

12. ספר דבר יעקב

ו] רעות ונמצאו רעות יפות ונמצאו יפות אין

אחד מהן יכול לחזור בו – הראשונים מקשים מאי קמ"ל.

א. הרשב"ם והרע"ב מתרצים דס"ד שהמוכר יכול לומר לרעות נתכוונתי אלא דטוב טוב יאמר מוכר, ובטעות קיבלת טובות, קמ"ל. וכן ס"ד שהלוקח יכול לומר לטובות נתכוונתי אלא דרע רע יאמר הלוקח, ובטעות קיבלתי רעות, קמ"ל.

ב. התוס' [פד. ד"ה מאי] והריטב"א כתבו שבאמת אין חידוש, וקתני סיפא אגב רישא כדי למתני ארבע מדות, כלומר כל הארבע המקרים [גם מקרה ששניהם אינם יכולים לחזור].

ג. הריטב"א וחי' הר"ן בשם ר' האי גאון והנ"י תירצו שמיררי כשמוכר אמר רעות ונמצאו רעות שברעות, וקמ"ל שגם זה כלול ברעות ואין הלוקח יכול לטעון שנתאנה. וכן מיררי כשלוקח אמר טובות ונמצאו טובות שבטובות וקמ"ל שגם זה כלול בטובות, ואין המוכר יכול לטעון שלא התכוון לטובות שבטובות.

ד. ר' יונה והרשב"א תירצו שמיררי במכר רעות ונמצאו רעות אבל יש בשוק יותר רעות, וס"ד שהמוכר יוכל לטעון שהוי טעות כיון שרצה ליתן רעות שברעות, קמ"ל. וכן להפך לענין טובות ויש בשוק יותר טובות. וחי' הר"ן מביא תירוץ זה בשם הרמב"ם [מכירה יז-א], אבל התוס' יו"ט הבין ברמב"ם כמו התירוץ של רה"ג והנ"י.

13. חידושי הריטב"א מסכת בבא בתרא דף פג עמוד ב

מתני' ארבע מדות במוכרין מוכר חטיין יפות ונמצאו רעות וכו'. פי' מדקתני ונמצאו על כרחך חטיין מסויימין מוכר, והא דלא אמרינן סבר וקביל. כגון שהיה שק קשור, ופעמים שאפילו המוכר אינו יודע כי נתחלף לו שק בשק או מלאוהו בני ביתו, והיינו דקתני רעות ונמצאו יפות, אי נמי כגון שראה אותם אלא כי הלוקח היה מחוץ לעיר ואמר לו המוכר פירות אלו הם היפות שבעיר הזאת וסמך עליו ואחר כך נמצאו רעות שבעיר, א"נ רעות ונמצאו יפות כי המוכר הביא פירותיו לעיר ואמר לו הלוקח הן מן הרעות שבעירנו ואח"כ נמצא שהיו מן היפות שבעיר.

14. חידושי הריטב"א מסכת בבא בתרא דף פג עמוד ב

ומדקתני הלוקח יכול לחזור בו אי נמי המוכר יכול לחזור בו, משמע בחזרה גמורה ואין כאן תביעת אונאה, ומשמע נמי דאפילו אין בהן אונאה בדמים אלא מדין מקח טעות, וא"ת אם הוא מקח טעות הרי אין כאן מוכר כלל והדין היה שיחזרו בו שניהם, י"ל דכיון שהם מין אחד ממש אינו מקח טעות גמורה עד שנאמר שלא חל המקח דהא איכא אינשי טובא דלצורך השעה לא דייקי ביניהו ושניהם לאכילה הם עומדים, אלא שאמרו ז"ל דמאן דקפיד בהא לא (קפיד) [קנה] כלל וכאונאה ביותר משתות דמי ליה שאם ירצה לחזור יחזור, וזה ברור.

15. דף על הדף בבא בתרא דף פג עמוד ב

בגמ': אמר רב חסדא מוכר לו שוה חמש בו' והוקר ועמד על שמונה לוקח יכול לחזור בו ולא מוכר דאמר לו אילו לא אוניתן כו'. וכתב הרא"ש (סי' י"ד) בשם רבינו יונה מ"מ תרתי, שגם יקיים הלוקח המקח, וגם יתבע האונא' זה אינו יכול, או לתבוע האונא' והמקח, או לבטל המקח ולא לתבוע האונא'.

בשו"ת הגרעק"א ח"ג (סי' ל"ג) דן בדבר ראובן שמכר סחורה משי לשמעון וחזר שמעון ומכרו באותו סכום להגוי, ונתברר שהסחורה לא היתה שוה אותו סכום והמקח בטל, ותובע שמעון מראובן שישלם לו שאינה אותו, וראובן טוען הרי מכרתיו לגוי באותו סכום ולא הפסדתי מידי, ושמעון טוען מזלא דידי גרם שארויח אצל הגוי.

וכתב הגרעק"א להצדיק המוכר, שהרי יכול ראובן לומר אם אתה תובע דמי האונא', אז אני דורש שיהי' ביטול מקח, ואז ממילא מה שמכרת להגוי, שלי מכרת, ואותן דמים שקיבלת ממנו שלי הם, שהרי מבואר כאן ברא"ש כנ"ל שאין הלוקח יכול לתבוע גם קיום מקח וגם אונא', ולכן אם תובע אונא', ממילא בטל המקח, וברשות המוכר מכר לגוי.

16. חשוקי חמד בבא בתרא דף פג עמוד ב

נתערבו רגלי כבש כשר ברגלי כבש טרפה שאלה. באחד מבתי המטבחיים, נטרף כבש, ורגלו נתערב ברגלי כבשים כשרות, אחרי שכבר הורידו ממנה את העור. האם רגל הכבש נחשב לחתיכה הראויה להתכבד, ואינו בטל, או שמא לא נחשב לחתיכה הראויה להתכבד?

תשובה. נאמר ברמ"א (יו"ד סימן קא ס"ג) רגלי בהמה דקה במדינות אלו לא חשיבי כלל, ובטלים ברוב. וציין על כך הגר"א (ס"ק יד): עיין בב"ב דף פג ע"ב במתניתין, עכ"ל. ולכאורה כוונתו דבמשנה נאמר דבבהמה דקה, מכר את הראש מכר את הרגלים. ומזה יש ללמוד דאינם נחשבים לחתיכה הראויה להתכבד. אלא דיש מקום להעיר דמאחר והרמ"א (הנ"ל) כתב שרק במדינות אלו לא חשיבי, אם כן היה לו להוסיף גם לענין מקח וממכר (בח"מ סימן רכ ס"ד) לגבי מה שכתב השו"ע דבבהמה דקה מכר את הראש מכר את הרגלים, דדין זה הוא דוקא במדינות אלו, ולא בשאר המדינות.

ועוד יש להעיר דהנה המשנה כתבה בהמשך, מכר את הקנה בבהמה גסה, לא מכר את הכבד. ואילו בבהמה דקה מכר את הקנה מכר את הכבד. ולכאורה לפי הגר"א הנ"ל צריך לצאת, שכבד של בהמה דקה, יחשב לחתיכה שאינה ראויה להתכבד. ויעוין בשלטי גיבורים (ע"ז דף לה ע"א מדפי הרי"ף) שכתב להדיא שכבד הוא חשוב, והוי ראוי להתכבד, יעו"ש. וכן כתב בחכמת אדם (כלל נג סי"ב) לגבי כבד של אווזים, יעו"ש.

ונראה שלא היתה כוונת הגר"א לפסוק להלכה שרגלים של בהמה דקה הוי חתיכה שאינה עשויה להתכבד, מכח המשנה בב"ב, דהרי דעת הרבה פוסקים שההגדרה של חתיכה הראויה להתכבד תלוי לפי המקום והזמן, וכן כתב הש"ך (סימן קא ס"ק יג). והנה המנחת יעקב (כלל מ סק"ח) הקשה על הש"ך, דאם כן לאיזה צורך הטריחו הפוסקים לכתוב איזה דברים הם דברים עשויים להתכבד. ועוד הקשה ממה שהביאו הפוסקים ראייה ד"לשון" מיקרי ראוי להתכבד מאברהם אבינו שכיבד בזה את אורחיו, ומה ראייה הוא לזמנים ומקומות אלו, יעו"ש ובפמ"ג (על הש"ך שם). ונראה שהש"ך ס"ל דהפוסקים באמת סמכו על כך שהמציאות היא שלשון הוי ראוי להתכבד, אלא שהביאו סמך לכך מאברהם אבינו. ונראה שכן הוא כוונת הגר"א, דהוא רק הביא סמך לכך שיש חילוק בין בהמה דקה לבהמה גסה בחשיבות של הרגלים, שהרגלים של בהמה דקה פחות נחשבים, ואם כן יש סמך למנהג

שכתב הרמ"א, שבמדינות אלו, הרגלים של בהמה דקה נחשבים לדבר שאינו ראוי להתכבד. אך אין זה נוגע לדיני מקח וממכר, וכן אין ללמוד משאר הדינים של המשנה בב"ב, לגבי הדינים של חתיכה הראויה להתכבד.

17. ספר דבר יעקב

ט] אמר רב חסדא מכר לו שוה חמש בשש והוקר ועמד על שמונה מי נתאנה לוקח לוקח יכול לחזור בו ולא מוכר – הרא"ש כתב ד"א שאע"פ שהתיקר, ואין הלוקח רוצה לבטל המקח, מ"מ יכול הלוקח לתבוע אונאתו מהמוכר, והמוכר חייב להחזיר ללוקח את אונאתו כפי שהיה בזמן המכר, ומה שאח"כ התיקר, הוי רוח של הלוקח שברשותו התיקר.

הרא"ש מביא ר' יונה שחולק וסובר שאם המקח התיקר ואין הלוקח רוצה לחזור מהמקח, אינו יכול לתבוע אונאתו, דכיון שהיה יכול לחזור בו לא נתקיים המקח עד עתה.

האחרונים חוקרים [עיין ברכ"ש ב"מ סימן מו] בהא דלוקח שהתאנה יכול לחזור בו עד שיראה לתגר, האם הפשט שאצל הלוקח המקח לא חל עד הזמן הזה, או דהמקח חל מיד אלא שיש ללוקח זכות לתבוע ביטול המקח, ואם לא תבע חל למפרע. ומבאר הברכ"ש שנחלקו בזה הראשונים, דהיי"א ס"ל שהמקח חל למפרע ולכן יכול הלוקח לתבוע האונאה אע"פ שאח"כ התיקר, ור' יונה פליג משום שהמקח לא חל עדיין עד הזמן שיראה לתגר או לקרובו.

הברכת שמואל [ב"מ סימן מו-ב] והגידו"ש מקשים לפי ר' יונה שס"ל שהקנין חל אח"כ א"כ הוי כלתה קנינו. וי"ל דהוי כמו באומר מעכשיו שליכא חסרון של כלתה קנינו, [כמש"כ התוס' ב"מ טז: וקידו' סג.] כיון שהמעשה קנין נגמר ורק חסר חלות הקנין.

הרמב"ם [מכירה יב-יג] מביא את הדין של רב חסדא כמו הציור של הרי"ף, היכא דאיכא אונאה יותר משתות.

ובציור של ר"ח שעשה אונאה שתות, כתב הרמב"ם [יד-טו] שהמקח קיים, והמאנה חייב להחזיר אונאה, ומה שהתיקר הוי רוח של לוקח שברשותו התיקר. וכן פסק הטור סימן רכז-יב. [ומקשה הב"י

למה אין הטור מביא את דעת אביו הרא"ש שסובר כמו ר' יונה, שאם התיקר אין הלוקח יכול לתבוע האונאה. ותירץ שפסק כמו הרמב"ם כיון שמסתבר טעמיה.

הפלפולא חריפתא והמתנ"א [הל' אונאה יב] ורע"א מתרצים שר' יונה והרמב"ם לא פליגי, אלא ר' יונה דיבר לפי רב חסדא שסובר שבאונאת שתות ידו של המתאנה על העליונה, ואם הלוקח התאנה יש לו זכות לתבוע האונאה או לחזור מהמקח בכדי שיראה לתגר או לקרובו, ולכן סובר ר' יונה שהמקח לא נגמר עד הזמן הזה, ואם התיקר מתברר למפרע שלא היתה אונאה, אבל הרמב"ם דיבר להלכה שקיי"ל שבאונאה שתות ליכא ביטול מקח, וא"כ המקח נגמר מיד, ובזמן המקח איכא אונאה, ואם אח"כ התיקר הוי ברשות לוקח.

ומקשה רע"א, למה הרא"ש הביא את דברי ר' יונה, שאינם לדינא אלא אליבא דרב חסדא. ותירץ דנ"מ לדינא היכא דלוקח התנה שאם יש אונאה שתות תהיה ידו על העליונה, ואם ירצה יוכל לבטל המקח.